

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет гуманітарно-педагогічний

19 червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Психологія релігії

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність С 4 «Психологія»

Освітня програма «Психологія» (ОС бакалавр)

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробники: старший викладач кафедри психології, кандидат психологічних наук Алла ШЕВЕНКО

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Психологія релігії – це міждисциплінарна галузь науки на стику психології та релігієзнавства, яка вивчає психологічні закономірності виникнення, розвитку та функціонування релігійних явищ, а також релігійність як особливий психічний стан людини та суспільних груп. Вона аналізує, як віра, релігійні догмати та ритуали впливають на мислення, емоції, цінності та поведінку особистості.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>С 4 Практична соціальна психологія</i>	
Освітня програма	<i>«Практична соціальна психологія»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>обов'язкова</i>	
Загальна кількість годин	<i>150</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>5</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Курсовий проєкт / робота (за наявності)	<i>-</i>	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	<i>3</i>	<i>3</i>
Семестр	<i>5</i>	<i>5</i>
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>8 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>60 год.</i>	<i>6 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>не передбачено</i>	<i>не передбачено</i>
Самостійна робота	<i>60 год.</i>	<i>13 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>6 год.</i>	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: сформувати у студентів систему об'єктивних наукових знань про психологічні закономірності виникнення, розвитку та функціонування релігійної свідомості, а також дослідити вплив релігії на психіку, поведінку та духовний розвиток особистості й соціальних груп; сформувати уміння орієнтуватись в результатах соціально-психологічного вивчення релігії як

соціокультурного явища та виробити навички використання соціолого-психологічних методів у практичній і дослідницькій роботі.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов;

загальні компетентності (ЗК):

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності психолога в різних сферах практики. (ЗК 2);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 3);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями у тому числі в полікультурному просторі (ЗК 4);
- здатність бути критичним і самокритичним, критично сприймати інформацію, оцінювати хід та результати власної професійної діяльності (ЗК 5);
- здатність приймати обґрунтовані рішення у ситуаціях власної професійної діяльності (ЗК 6);
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) у професійній сфері (ЗК 7);
- навички міжособистісної взаємодії як у повсякденному, так і професійному житті (ЗК 8);
- здатність працювати в команді, уміння організовувати роботу команди (ЗК 9);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 11);
- здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (ЗК 12).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології (СК 1);
- здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ (СК 2);
- здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків на різних вікових етапах її розвитку, а також різних груп (у тому числі в контексті організації заходів раннього втручання) (СК 3);
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел, у тому числі іншомовних (СК 4);

- здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (СК 5);
- здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження (СК 6);
- здатність аналізувати та систематизувати отримані в ході психодіагностичних та експериментальних досліджень результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК 7);
- здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту (СК 9);
- здатність дотримуватися норм професійної етики (СК 10);
- здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (СК 11).

Програмні результати навчання (ПРН):

- аналізувати та пояснювати психічні явища в нормі та патології, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання (ПРН 1);
- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ, можливості їх коригування у контексті професійних завдань (ПРН 2);
- здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. іноземних та з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань (ПРН 3);
- обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел (як україномовних, так і іншомовних) (ПРН 4);
- обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги (ПРН 5);
- формулювати мету, завдання дослідження, обирати його об'єкт і предмет, складати програму дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження (ПРН 6);
- рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки (ПРН 7);
- презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців як рідною мовою, так і іноземною (ПРН 8);
- формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника (ПРН 10);
- складати та реалізовувати план діагностичного, корекційного, реабілітаційного, консультативного та психотерапевтичного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (у т.ч. у роботі з особами, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) (ПРН 11);

- складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника (ПРН 12);
- взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності (ПРН 13);
- ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості (ПРН 14);
- відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (ПРН 15);
- знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога (ПРН 16);
- вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії (ПРН 18).

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі					
			л	п	ла	ін	с.р.		л	п	ла	ін	с.р.	
і	о	б	д	б	д	о	б	д	б	д	б	д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1.														
Теоретико-методологічні засади психології релігії														
Тема 1. Психологія релігії як галузь психологічної науки	1	10	2	4			4	10	2				8	
Тема 2. Основні теоретичні підходи у психології релігії	2	10	2	4			4	10	2				8	
Тема 3. Психологічні аспекти релігійного культу	3	10	2	4			4	10					10	
Тема 4. Психологічні аспекти релігійної віри	4	10	2	4			4	10					10	
Тема 5. Психологія релігійної особистості	5	10	2	4			4	10					10	
Тема 6. Психологія релігійного розвитку	6	10	2	4			4	10					10	
Тема 7. Релігійний досвід людини в групі, громаді, секті, Церкві	7	10	2	4			4	10					10	
Разом за модулем 1		70	14	28			28	70	4				66	

**Змістовий модуль 2.
Психологічні особливості світових релігій**

Тема 8. Психологічні особливості ранніх форм релігії	8	10	2	4			4	10	2				8
Тема 9. Вірування древніх слов'ян: психологічний аспект	9	10	2	4			4	10	1				9
Тема 10. Езотеричні психопрактики в релігійних системах світу	10	10	2	4			4	10	1				9
Тема 11. Психологічні тенденції та особливості розвитку релігійності в неорелігіях: новітні релігійні системи	11	10	2	4			4	10	1				9
Тема 12. Психологічні тенденції та особливості розвитку релігійності в неорелігіях: деструктивні культури	12	10	2	4			4	10					10
Тема 13. Постаті духовного подвижництва на теренах України	13	10	2	4			4	10					10
Тема 14. Духовність як складова особистості людини: ціннісно-смысловий аспект	14	10	2	4			4	10					10
Тема 15. Капеланство в Україні – духовний подвиг	15	10	2	4			4	10					10
Разом за модулем 2		80	16	32			32	80	4				76
Усього годин		150	30	60			60	150	8				142

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія релігії як галузь психологічної науки	2
2	Основні теоретичні підходи у психології релігії	2
3	Психологічні аспекти релігійного культу	2
4	Психологічні аспекти релігійної віри	2

5	Психологія релігійної особистості	2
6	Психологія релігійного розвитку	2
7	Релігійний досвід людини в групі, громаді, секті, Церкві	2
8	Психологічні особливості ранніх форм релігії	2
9	Вірування древніх слов'ян: психологічний аспект	2
10	Езотеричні психопрактики в релігійних системах світу	2
11	Психологічні тенденції та особливості розвитку релігійності в неорелігіях: новітні релігійні системи	2
12	Психологічні тенденції та особливості розвитку релігійності в неорелігіях: деструктивні культури	2
13	Постаті духовного подвижництва на теренах України	2
14	Духовність як складова особистості людини: ціннісно-смысловий аспект	2
15	Капеланство в Україні – духовний подвиг	2
Усього		30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1-2	Психологія релігії як наука: методи і методики дослідження	4
3-4	Практична складова теоретичних підходів у психології релігії. Становлення психології релігії в Україні	4
5-6	Психологія релігійних обрядів і культових дій: вплив культової символіки та мистецтва на психіку людини	4
7-8	Релігійна віра в структурі психіки	4
9-10	Формування та особливості релігійної особистості	4
11-12	Виявлення та подолання криз у релігійному розвитку	4
13-14	Практичні аспекти набуття релігійного досвіду людини в групі, громаді, секті, Церкві	4
15-16	Архаїчні форми релігійності. Психологія магії та анімізму	4
17-18	Психологічний аспект вірування древніх слов'ян	4
19-20	Езотеричні психопрактики в релігійних системах світу	4
21-22	Тенденції розвитку новітніх релігій в сучасному світі: психологія впливу	4
23-24	Психологічний аспект світових деструктивних культур	4
25-26	Постаті духовного подвижництва на теренах України: психологічні портрети	4

27-28	Розвиток духовності особистості у працях сучасних вчених	4
29-30	Практика капеланства в Україні як духовний подвиг	4
Усього		60

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Релігія як об'єкт психологічного дослідження	4
2	Світський і конфесіональний підходи до психології релігії	4
3	Сповідь, медитація, катарсис у контексті психологічної гармонізації особистості людини	4
4	Специфіка релігійної віри	4
5	Релігійна особистість у вимірі сучасності. Типи релігійної особистості	4
6	Особливості релігійного навернення у різні історичні періоди	4
7	Джерела релігійного досвіду людини	4
8	Психологічна сутність магії, анімізму, тотемізму і фетишизму	4
9	Язичницькі вірування у розрізі сучасності	4
10	Психологічний вплив езотеричних психопрактик на сучасне суспільство	4
11	Пастирська психологія. Феномен сектантства й психологія «сектантського світогляду»	4
12	Психопрофілактика потрапляння у секту	4
13	Релігійна зрілість особистості, її критерії	4
14	Розвиток духовності особистості.	4
15	Специфіка релігійної психотерапії	4
Усього		60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- самооцінювання.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу, змішаного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;

– метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади психології релігії		
Практичне 1. Психологія релігії як наука: методи і методики дослідження	ПРН 1,2,3,4,6,8,10,13.14,15,16 Розуміти наукові підходи до вивчення психології релігії; сутність поняття «психологія релігії». Уміти застосовувати на практиці методи дослідження психології релігії.	4/4
Практичне 2. Практична складова теоретичних підходів у психології релігії. Становлення психології релігії в Україні	ПРН 1,2,3,4,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти здійснювати аналіз основних теорій психології релігії. Знати основні тенденції розвитку зарубіжної і вітчизняної психології релігії.	4/4
Практичне 3. Психологія релігійних обрядів і культових дій: вплив культової символіки та мистецтва на психіку людини	ПРН 1,2,3,4,5,6,7,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Розуміти сутність понять «культ», «сповідь», «молитва»; вміти пояснити особливості механізмів культових відправ; вміти пояснити вплив культових символів і сакрального мистецтва на зміни стану свідомості людини.	4/4
Практичне 4. Релігійна віра в структурі психіки	ПРН 1,2,3,4,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Розуміти сутність поняття «релігійна віра»; уміти вирізняти емоційні чинники релігійної віри; знати етапи розвитку релігійної віри.	4/4
Практичне 5. Формування та особливості релігійної особистості	ПРН 1,2,3,4,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти визначати сутність понять «релігійна особистість», «релігійний досвід»; здійснювати аналіз джерел релігійності; знати і виявляти типи і функції релігійності особистості; вміти пояснити вплив характеру на формування релігійності особистості; знати типи релігійного досвіду.	4/4
Практичне 6. Виявлення та подолання криз у релігійному розвитку	ПРН 1,2,3,4,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти визначати сутність понять «релігійна криза», «релігійний розвиток», «релігійне навернення/конверсія»; вміти охарактеризувати 10 періодів релігійного розвитку; знати основні причини виникнення релігійної кризи; знати типи релігійних криз; знати способи надання допомоги людині, яка переживає певну релігійну кризу; знати мотиви релігійного навернення, стадії та типи.	4/4
Практичне 7. Практичні аспекти набуття релігійного	ПРН 1,2,3,4,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти визначати сутність понять «релігійна	4/4

досвіду людини в групі, громаді, секті, Церкві	громада», «релігійна секта»; знати і розуміти основні відмінності між сектою і Церквою; знати фактори протистояння поширенню сект та володіти ефективними прийомами комунікації з їх представниками.	
Самостійна 1.		29
Модульна контрольна робота 1.	Уміти демонструвати опановані знання та вміння у процесі їх діагностики	15
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Психологічні особливості світових релігій		
Практичне 8. Архаїчні форми релігійності. Психологія магії та анімізму	ПРН 1,2,3,4,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти визначати сутність понять «архаїчні форми релігійності», «табу», «ритуал», «шаманізм», «магія», «анімізм», «тотемізм»; знати і розуміти відмінності між цими поняттями; уміти виявляти прояви фетишизму у поведінці людей, знати основні риси міфологічної свідомості.	4/4
Практичне 9. Психологічний аспект вірування древніх слов'ян	ПРН 1,2,3,4,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти визначати сутність поняття «язичництво»; знати основні відмінності символів язичництва від християнських; вміти пояснити симбіоз язичницьких і християнських свят; розуміти механізми впливу символів язичництва на поведінку людей у сучасному суспільстві .	4/4
Практичне 10. Езотеричні психопрактики в релігійних системах світу	ПРН 1,2,3,4,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти визначати сутність поняття «езотеричні психопрактики»; знати мету езотеричних психопрактик; знати особливості психології даосизму та конфуціанства; знати психопрактики буддизму.	4/4
Практичне 11. Тенденції розвитку новітніх релігій в сучасному світі: психологія впливу	ПРН 1,2,3,4,5,6,7,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти визначати сутність поняття «неорелігії»; знати класифікацію новітніх релігійних систем; уміти проводити загальний аналіз(класифікацію) новітніх релігійних систем; уміти визначати характерні риси неорелігій; уміти визначати психологічні особливості неорелігій через призму наступних елементів: релігійний образ, ритуал, міфологія, символи та заповіді; знати психорелігійні ефекти харизматичних систем.	4/4
Практичне 12. Психологічний аспект світових деструктивних культів	ПРН 1,2,3,4,5,6,7,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти визначати сутність понять «деструктивні культи», «деструктивні методи впливу на психіку», «гуризм», «тоталітарний культ»; знати деструктивні методи впливу на психіку; орієнтуватися у	4/4

	типових проблемах жертв культового контролю свідомості; уміти протистояти маніпуляції свідомістю в нетрадиційних релігійних культах; знати етапи залучення нових adeptів до секти; уміти класифікувати психологічні моделі в тоталітарних культах.	
Практичне 13. Постаті духовного подвижництва на теренах України: психологічні портрети	ПРН 1,2,3,4,5,6,7,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти визначати сутність поняття «духовне подвижництво»; знати основні персоналії духовного подвижництва; вміти аналізувати внесок видатних духовників у розвиток релігійності в Україні.	4/4
Практичне 14. Розвиток духовності особистості у працях сучасних вчених	ПРН 1,2,3,4,5,6,7,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Уміти визначати сутність поняття «духовність»; знати основні теоретичні підходи до розвитку духовності в сучасному світі; вміти застосовувати на практиці рекомендації щодо культивування гуманістичної свідомості у сучасної молоді.	4/4
Практичне 15. Практика капеланства в Україні як духовний подвиг	ПРН 1,2,3,4,5,6,7,8,10,11,12,13.14,15,16,18. Розуміти сутність поняття «капеланство», знати основні принципи діяльності Служби військового капеланства, знати її завдання та напрями діяльності; розбиратися в особливостях надання душпастирської допомоги та розуміти наслідки її впливу на психіку військових.	4/4
Самостійна робота 2.		21
Модульна контрольна робота 2.	Уміти демонструвати опановані знання та вміння у процесі їх діагностики	15
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Разом за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$
Курсовий проєкт/робота (за наявності)		100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові покликання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn;
- покликання на цифрові освітні ресурси;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної (виробничої) практики навчальної дисципліни (якщо її передбачено навчальним планом).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Докаш В. І. Психологія релігії: навч. посіб. / уклад.: В.І. Докаш. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. 464 с.
2. Психологія релігії : конспект лекцій / укладач В. П. Павленко. Суми : Сумський державний університет, 2021. 317 с.
3. Матласевич О. В. Психологія релігії: навч. посібник] / О.В.Матласевич. Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2012. 350 с.
4. Москалець В. П. Психологія релігії / В. П. Москалець, Київ: Ліра-К, 2020. 192 с.
5. Психологія релігії: методичні вказівки для самостійної роботи для студентів спеціальності 053 «Психологія» всіх форм навчання / Упорядник: Стоцький Я.В. Тернопіль, 2018. 44 с.
6. Предко О. І. Психологія релігії: навч. посібник. Київ, 2018. 344 с.

Допоміжна література

1. Бех І. Д. Особистість у сьайві духовності: монографія. Київ – Чернівці : «Букрек», 2021. 244 с.

2. Вашрова Н. В. Методологічні особливості дослідження релігійного дискурсу. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи.* 2013. № 1053, вип. 31. С. 34-38.
3. Єсип М. З. Релігійні уявлення віруючих з різними копінг-стратегіями: Автореф. дис. на здобуття наук. ст. канд. психол. наук: спец. 19.00.01 «Загальна психологія, історія психології». Київ, 2012. 20 с.
4. Лубський В.І., Предко О.І. Психологія релігії: Підручник. К., 2004. Ч. 1. 2. Психологія. З викладом основ психології релігії. Львів, 1998.
5. Маслюк А. М., Євченко І. М. Релігійне переживання особистості. Психологічний часопис: збірник наукових праць / за ред. С. Д. Максименка. № 1. Вип. 21. К.: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України, 2019. С.120-135. URL: <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/issue/view/21/Psychological%20Journal%201-2019.pdf> (дата звернення 03.06.2022)
6. Москалець В. П. Віра в Бога як психічний базис стану загального благополуччя особистості. *Психологія і суспільство. Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис.* 2015. № 1 (59). С. 55-64.
7. Носенко Е. Л. Індивідуальна релігійність у світлі позитивних цінностей особистості: монографія. Донецьк: Акцент ПП, 2015. 191 с.
8. Парашевін М. Релігійна активність в сучасному інформаційному просторі як показник соціальної значущості релігії. Український інформаційний простір / гол. редактор М.С. Тимошик. Число 1, Ч. 2. Київ : КНУКІМ, 2016. С. 159-162.
9. Ярошук М. В. Види релігійності особистості: теоретико-емпіричне конструювання диспозиційних та операціональних характеристик. *Психологічні перспективи.* Луцьк, 2017. Вип. 30. С. 235-244.
10. Ярошук М. В. Релігійність і духовність особистості: теоретико-емпіричне зіставлення понять. *Психологічні перспективи.* Луцьк, 2018. Вип. 31. С.235-244.
11. Ярошук М. В. Релігійність та емоційно-почуттєва сфера особистості: теоретико-емпіричне дослідження. *Психологічні перспективи.* Луцьк, 2017. Вип. 29. С. 360-369.

Інформаційні ресурси

1. Васильєв Л. С. Історія релігій Сходу. Режим доступу: http://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Relig/Vasil1/index.php (дата звернення 03.05.2023)
2. [Відомі мормони – YouTube 3 хвилини. Контент українською. www.youtube.com > watch](https://www.youtube.com/watch)
3. Вся правда про мормонів: Джозеф Сміт та його церква. 50 хвилин. Контент українською <https://www.youtube.com/watch?v=ZkN49sKz9Ag>
4. Гавриловська К.П. Змінені стани свідомості у системі релігійного досвіду / Ксенія Гавриловська // Психологічні дослідження: наукові праці викладачів та студентів соціальнопсихологічного факультету. Випуск 11. / За ред. Ю.Ю. Дем'янчук Н.Ф.Портницької, І.М.Тичини Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана

- Франка, 2019. С. 11-14. Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/29882/1/82_%D0%93%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0.pdf
5. Легкун Т. В. Універсальні виміри релігійної типології культури Пауля Тілліха // Філософські проблеми гуманітарних наук. Збірник наукових праць. Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-text-11484.html> (дата звернення 03.05.2023)
1. Макарова Н.І. Таємні спільноти та секти. Режим доступу: <http://www.e-reading.club/book.php?book=36361> (дата звернення 03.05.2023)
2. Мормони популяризують свою віру в Україні. 3 хвилини. Контент українською <https://www.youtube.com/watch?v=yGwEgQU8NHg>
6. Релігієзнавство. Кислюк К.В. Нові релігійні рухи: характерні риси і класифікація. Режим доступу: <https://westudents.com.ua/glavy/82496-101-nov-relgyn-ruhi-haraktern-risi-klasifikatsya.html>
7. Стоцький Я. В. Психологія релігії :*Курс лекцій*. Тернопіль: Видавництво Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, 2011. Режим доступу: <https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/20564/1/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B0%20%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D1%83%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%BF%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%BB%D1%96%D0%B3%D1%96%D1%97.pdf>
8. Сутінки богів (Ф.Ніцше, З.Фрейд, Е.Фромм, А.Камю, Ж.П.Сартр) – Режим доступу: <http://psihologu.net/audio-knigi-po-psihologii-ilichnostnomu-razvitiu/filosofiya/3319-skachat-besplatno-sumerki-bogovf.nicshe-3.freyd-e.fromm-a.kamyu-zh.p.sartr.html> (дата звернення 03.05.2023)
9. Тернер В. Символ і ритуал / В.Тернер. Режим доступу: http://platonanet.org.ua/load/knigi_po_filosofii/antropologija/turner_viktor_simvol_i_ritual_1983/5-1-0-1016 (дата звернення 03.05.2023)
10. Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів – YouTube 2 хвилини. Контент українською. [www.youtube.com > watch](http://www.youtube.com/watch)
11. Фромм Е. Анатомія людської деструктивності. Пер. с нім. Режим доступу: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Psihol/from_an/ (дата звернення 03.05.2023)